

عناوین اولویت‌های پژوهشی طرح‌های ملی و استانی و پایان‌نامه‌های تحصیلات تکمیلی (کارشناسی ارشد و رساله دکتری) سال 1404:

اولویت حوزه آموزش دفتر آموزش و تحقیقات دبیرخانه ستاد مبارزه با مواد مخدر:

- طراحی الگوی مدل اختصاصی شایستگی مدیران حرفه‌ای دبیرخانه ستاد و شوراهای هماهنگی مبارزه با مواد مخدر استانها
- بازطراحی نیازسنجی دوره‌های آموزشی مشاغل اختصاصی و عمومی دبیرخانه ستاد و شوراهای هماهنگی مبارزه با مواد مخدر استانها براساس تجزیه و تحلیل پست‌های سازمانی.

۱- اولویت‌های حوزه مبارزه با مواد مخدر (RFP (کارخواسته) به پیوست است):

- ۱-۱- آینده پژوهشی وضعیت قاچاق مواد مخدر، روان گردان و پیش‌سازها در داخل کشور
- ۱-۲- بررسی قاچاق مواد مخدر و روان گردان‌ها در فضای مجازی (شبکه، دارک نت و ...) و قوانین و مقررات مرتبط با آن
- ۱-۳- کاربرد فن‌آوری‌های نوین، هوش مصنوعی و هوشمند سازی در کشف و ردیابی قاچاق و پولشویی مرتبط با مواد مخدر
- ۱-۴- بررسی اثرات سموم مختلف در مهار رشد گیاه خشخاش (*Papaver somniferum*)
- ۱-۵- چالش‌های بکارگیری روش‌های تشخیصی در شناسایی مواد روان گردان نوین

۲- اولویت‌های حوزه مبارزه با بنیان‌های مالی قاچاقچیان مواد مخدر و سرپرستی اموال (RFP (کارخواسته) به پیوست است):

۲-۱- چالش های قانونی و اجرایی در مسدود سازی منابع مالی قاچاقچیان مواد مخدر
۲-۲- روش های تامین دلیل اثبات جرم ناشی از تجارت مواد مخدر برای توقیف اموال متهمین
۲-۳- بهره گیری از مدل های MULTI MODAL(AI) در تحلیل تراکنش بانکی و یافتن زنجیره مظنونین به تجارت مواد مخدر

۳- اولویت های حوزه درمان:

۳-۱- اثربخشی مراکز کاهش آسیب نسبت به ارائه خدمات به بیماران پرخطر خیابانی از منظر کاهش و یا افزایش بیماریهای همچون سل، هپاتیت و اچ آی وی ایدز در بین معتادان پرخطر طی ۵ سال اخیر.
3-2- اثربخشی انواع مداخلات و روش های درمان اعتیاد (مراکز ماده ۱۶ و ...).
3-3- برنامه مدیریت مورد با موضوع " اثربخشی برنامه مدیریت مورد در پیشگیری از عود و... در ۵ هزار نفر از افراد تحت پوشش برنامه در ۱۵ استان کشور "

3-4- بررسی شیوه های مدیریت معتادان متجاهر در دنیا و ارائه الگو برای ایران.
3-5- محاسبه هزینه - فایده خدمات درمان، بازتوانی و کاهش آسیب اختلال مصرف مواد در ایران.
3-6- بررسی میزان اثربخشی مداخلات روانشناختی، درمان دارویی و اشتغال و حرفه آموزی در مراکز ماده ۱۶.
3-7- فراتحلیل اقدامات روانشناختی در مراکز چندگانه درمان اعتیاد طی ۵ سال اخیر.

3-8- احصای شاخص های موثر بر انگیزه و تمایل بهبودیافتگان در پذیرش فرصتهای شغلی در فرآیند درمان.

3-9- ارزیابی اثربخشی مداخلات دارویی و روانشناختی در مراکز تحت پوشش ماده ۱۵ قانون.

3-10- بررسی های عصب روانشناختی معتادان درحال درمان.

3-11- استاندارد کردن آزمون های روانشناختی کاربردی و قابل استفاده برای سنجش وضعیت روانی مصرف کنندگان مواد و افراد تحت درمان

3-12- بررسی شیوه های بهینه افزایش موارد درمان اختلال مصرف مواد با بوپرنورفین.

3-13- بررسی علل مصرف خود سرانه متادون و راه های پیشگیری از آن.

3-14- مطالعات شیوع شناسی برای انواع اعتیاد به مواد مخدر، محرک و روانگردانها در سطح استانی و ملی

3-15- روش های شناسایی زود هنگام اعتیاد به انواع مواد مخدر، محرک و روانگردان جدید

3-16- ارائه شیوه های نوین مکمل در بهبود و تداوم درمان اعتیاد شامل داروهای گیاهی، تکنیک های نوین مانند نوروماجولیشن، تمرین های ورزشی خاص و ...

3-17- مطالعات اثربخشی و هزینه فایده بر روی بهبود و تداوم درمان های موجود طبق پروتکل و مقایسه بین آنها بطور مثال مقایسه اثربخشی و عدم عود مجدد در شیوه های درمانی جمعیت NA و کنگره ۶۰

۳-۱۸- روش های جلوگیری از عود مجدد اعتیاد در افراد بهبود یافته

۳-۱۹- روش های موثر و کاربردی در کاهش هزینه های درمان اعتیاد

۳-۲۰- مطالعات تطبیقی اثربخشی اقدامات درمانی (از بعد دارویی و غیر دارویی)

۳-۲۱- انجام مطالعات از نوع پژوهش های ارزشیابی برای بررسی اثربخشی اقدامات و عملکرد سازمان های مرتبط با حوزه درمان و علوم رفتاری

۳-۲۲- مطالعات متمرکز بر پژوهش های عصب شناختی (عصب روانشناختی، نورفیزیوسایکواپنولوژی، فراشناخت، علوم اعصاب شناختی و...) حوزه اعتیاد

۳-۲۳- مطالعات مربوط به آخرین یافته های هوش مصنوعی در درمان اعتیاد

۳-۲۴- بررسی اثربخشی/فایده هزینه داروهای آهسته رهش (بوپره نورفین و نالوکسان) در درمان اعتیاد

۳-۲۵- ارزشیابی اقتصادی روش های درمان اختلال مصرف مواد (مراکز تحت پوشش ماده ۱۵ قانون) در کشور

۳-۲۶- ارزشیابی اقتصادی روش های درمان اختلال مصرف مواد (مراکز تحت پوشش ماده ۱۶ قانون) در کشور

۳-۲۷- ارزشیابی اقتصادی روش های درمان اختلال مصرف مواد (مراکز تحت پوشش کاهش آسیب) در کشور

۳-۲۸- آینده پژوهی مصرف مواد اعتیادآور در بین جوانان و بزرگسالان و تدوین راهبردهای پیشگیرانه

۳-۲۹- طراحی، بومی سازی و اجرای آزمایشی مداخلات پیشگیری از عود متناسب با مراکز ماده ۱۶

۳-۳۰- طراحی و اجرای آزمایشی مداخلات توانمندسازی سمن های فعال در عرصه درمان

۴- اولویت های حوزه پیشگیری: (موارد * (ستاره دار) در اولویت اول دبیرخانه می باشند)

- ۱-۴- شیوع شناسی مصرف مواد مخدر و روان گردان ها در محیط های صنعتی کشور (کارگری و کارکنان)*
- ۲-۴- بررسی شیوع (شیوع شناسی) مصرف مواد مخدر و روان گردان ها در دانشجویان کشور (وزارت علوم، وزارت بهداشت و دانشگاه آزاد اسلامی) و شناسایی عوامل خطر و محافظ*
- ۳-۴- بررسی شیوع مصرف مواد مخدر و روان گردان ها در دانش آموزان دوره متوسطه دوم و هنرستان های کشور و بررسی عوامل خطر و محافظ*
- ۴-۴- شیوع شناسی (پیمایش ملی خانوار) مصرف مواد مخدر و روان گردان ها در جمعیت عمومی (۱۵ تا ۶۴ سال) کشور و بررسی عوامل خطر و محافظ (خانواده ها و محیط های شهری و روستایی)*
- ۵-۴- بررسی میزان اثر بخشی برنامه های فرهنگی و پیشگیری در محیط های چهارگانه (کار، آموزش، خانواده و محیط های شهری و روستایی)
- ۶-۴- مقایسه تطبیقی سیاست های نوین پیشگیری در سایر کشورها

۵- اولویت های حوزه توسعه مشارکت های مردمی و سازمان های مردم نهاد

- ۱-۵- طراحی و اجرای برنامه های توانمند سازی بمنظور آگاهی بخشی به احاد جامعه درباره آثار سوء مصرف مواد و پیامدهای آن توسط سازمان های مردم نهاد
- ۲-۵- توانمند سازی سازمان های مردم نهاد با برگزاری دوره های توانمند سازی بمنظور تقویت مهارت ها و تقویت مدیران و اعضا در حوزه هایی از قبیل مدیریت پروژه ، جمع آوری داده ها ، تحلیل اطلاعات و..
- ۳-۵- آموزش مهارت های زندگی به گروه های در معرض هدف بخصوص جوانان، زنان، خانواده های آسیب دیده از اعتیاد به منظور تقویت ظرفیت ها بمنظور مقابله با فشارهای اجتماعی

۴-۵- توسعه فرهنگ مشارکت اجتماعی با تشویق گروه های مردمی به امر مشارکت در امر پیشگیری از اعتیاد و کاهش آسیب های آن

۵-۵- استفاده از فناوری رسانه ای و تولید محتوا در شبکه اجتماعی برای گسترش آگاهی آحاد جامعه در زمینه اعتیاد در پلتفرم های دیجیتال ، برنامه های موبایلی و کمپین های اطلاع رسانی

۵-۶- بررسی میزان تاثیر حمایت اجتماعی از سوی خیرین و کارآفرینان در ساخت و راه اندازی کارگاه های اشتغال و ایجاد ظرفیت مراکز نگهداری، درمان و کاهش آسیب معتادان موضوع ماده ۱۶ قانون.

۵-۷- طراحی مدل اشتغال حین درمان در مراکز موضوع ماده ۱۶ قانون با هدف افزایش اثربخشی مداخلات درمانی و همچنین توانمندسازی و صیانت از مددجویان و بهبودیافتگان و افزایش پایداری بر پاکی بهبودیافتگان.

۵-۸- ارائه الگوی موثر مداخلات درمان به روش جلسات خودیاری (نظیر جلسات NA یا مداخلات مشابه با فرآیند جمعیت گنجره ۶۰ یا ...) در فرآیند درمان مراکز موضوع ماده ۱۶ قانون، با همکاری سمن های مجرب این حوزه.

۶- اولویت های حوزه حقوقی

۶-۱- بررسی رویه و قوانین سایر کشورها در درمان معتادان بخصوص معتادان متجاهر

۶-۲- بررسی ساختار مبارزه با مواد مخدر در سایر کشورها

۶-۳- آسیب شناسی قوانین و مقررات حوزه مبارزه با مواد مخدر و بررسی میزان اثر بخشی آن ها با اولویت موارد زیر:

۶-۳-۱- قوانین و مقررات حوزه درمان اعتیاد

۶-۳-۲- اثر بخشی مدت نگهداری معتادان در مراکز ماده
۱۶ قانون مبارزه با مواد مخدر

۶-۳-۳- میزان اثر بخشی درمان اختیاری و اجباری و اثر
بخشی مراکز دولتی و غیر دولتی به تفکیک

۶-۳-۴- میزان اثر بخشی مجازات های مندرج در قانون
مبارزه با مواد مخدر

۶-۳-۵- تأثیر حتمیت و قطعیت مجازات ها در
بازدارندگی از ارتکاب جرایم مواد مخدر و بررسی
امکان تحقق آن با قانون فعلی

دفتر آموزش و پژوهش دبیرخانه ستاد مبارزه با مواد مخدر - مرداد ۱۴۰۴
